

6 Μαΐου 2011
www.geostrategy.gr

Οι Τούρκοι αμφισβητούν τα δικαιώματά μας για έρευνα και διάσωση στο Αιγαίο

Του Χρήστου Μηνάγια

Από 3 έως 5 Μαΐου 2011 οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις πραγματοποίησαν τη διακλαδική άσκηση έρευνας και διάσωσης *Anadolu Yildizi-2011* (Αστέρι της Ανατολής). Το τουρκικό ΓΕΕΘΑ με την υπ. αριθ. BD-20/11 ανακοίνωσή του γνωστοποίησε ότι, η εν λόγω άσκηση θα διεξαχθεί αρχικά στην **τουρκική περιοχή έρευνας και διάσωσης που ευρίσκεται στα διεθνή χωρικά ύδατα και το διεθνή εναέριο χώρο του Αιγαίου** και στη συνέχεια στο όρος Dumanlı στη Μενεμένη της Σμύρνης.

Πέραν της παραπάνω ανακοίνωσης, όπου η ελληνική περιοχή έρευνας και διάσωσης αποκαλείται ως τουρκική, προκαλεί ιδιαίτερο ενδιαφέρον σχετικό δημοσίευμα της τουρκικής εφημερίδος Sabah/5-5-2011 το οποίο αναφέρει τα εξής: «Σχετικά με τις ασκήσεις που πραγματοποιούν, επί μακρόν, οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις, φέτος υπήρξε κάτι καινούργιο. Κατά τις (τουρκικές) ασκήσεις που διεξάγονται στα διεθνή χωρικά ύδατα του Αιγαίου, η Ελλάδα πραγματοποιούσε παρενοχλήσεις ισχυριζόμενη ότι αυτές διεξάγονται στα δικά της χωρικά ύδατα. Όμως, **φέτος από τη γείτονα μας δεν υπήρξε καμία αναχαίτιση/παρεμπόδιση κατά την άσκηση Anadolu Yildizi που διεξήχθη μεταξύ της Μυτιλήνης και της Χίου. Αυτή η ομαλοποίηση στο Αιγαίο ήταν αποτέλεσμα μιας συμφωνίας που υπογράφηκε μεταξύ των δύο χωρών.** Και οι δύο χώρες από την αρχή του έτους αποφάσισαν να αλληλοενημερώνονται για τις ασκήσεις που θα πραγματοποιούνται στο Αιγαίο. Έγινε γνωστό ότι, **στις αρχές του 2011 πραγματοποιήθηκε σχετική ενημέρωση στη γείτονά μας** για τη διεξαγωγή της ασκήσεως Anadolu Yildizi στο Αιγαίο...»

Επισημαίνεται ότι, την άσκηση αυτή παρακολούθησαν 26 στρατιωτικοί παρατηρητές από 20 χώρες, τους οποίους συνόδευαν ο διοικητής του τουρκικού αποβατικού στόλου υποναύαρχος Veysel Kösele, ο διευθυντής του τμήματος Ελλάδος-Κύπρου του τουρκικού ΓΕΕΘΑ υποναύαρχος Serdar Dülger και ο διευθυντής του τμήματος Διοικήσεως και Ελέγχου του τουρκικού

ΓΕΕΘΑ υποναύαρχος Nezhil Damci. Στην αρχική ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε στους δημοσιογράφους και τους ξένους παρατηρητές από το διευθυντή του Κέντρου Ελέγχου των τουρκικών χερσαίων δυνάμεων συνταγματάρχη Ramazan Erdoğan αναφέρθηκε ότι το 2010 οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις πραγματοποίησαν 490 επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης σώζοντας τη ζωή 626 ατόμων. Επίσης, παρουσιάστηκε ο χάρτης που φαίνεται στη φωτογραφία που ακολουθεί, όπου η ελληνική περιοχή έρευνας και διάσωσης απεικονίζεται ως τουρκική.

Διεξαγωγή της άσκησης

Η άσκηση διεξήχθη σε δύο φάσεις και ο συντονισμός της ανατέθηκε στη Στρατιά Αιγαίου. Κατά τη 1^η φάση, πραγματοποιήθηκε επιχείρηση έρευνας και διάσωσης σε πλοίο που βυθιζόταν στη θαλάσσια περιοχή μεταξύ Μυτιλήνης και Χίου. Σύμφωνα με το σενάριο, το πλοίο αυτό εξέπεμψε σήμα κινδύνου μέσω του δορυφορικού συστήματος COSPAS-SARSAT στο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας-Διάσωσης του τουρκικού ΓΕΕΘΑ, το οποίο αμέσως διέταξε το Κέντρο Συντονισμού Έρευνας-Διάσωσης της Διοίκησης Ασφαλείας Ακτών τη διεξαγωγή αντίστοιχης επιχείρησης. Επειδή τα μέσα της Διοίκησης Ασφαλείας Ακτών δεν ήταν επαρκή, ζητήθηκε η ενίσχυση με δυνάμεις από τα Κέντρα Συντονισμού Έρευνας-Διάσωσης του στρατού ξηράς, του πολεμικού ναυτικού, της πολεμικής αεροπορίας και της Διοίκησης Ειδικών Δυνάμεων του τουρκικού ΓΕΕΘΑ (*Bordo Bereli*). Στα πλαίσια της παραπάνω επιχείρησης, αρχικά ένα αεροσκάφος CN-235 της πολεμικής αεροπορίας κατέφθασε στην περιοχή του ναυαγίου, το οποίο έρριψε κυανογόνες συσκευές. Στη συνέχεια,

σκάφη της ακτοφυλακής και ελικόπτερα του στρατού ξηράς, του πολεμικού ναυτικού, της πολεμικής αεροπορίας και των *Bordo Bereli* με τους διασώστες τους περισυνέλεξαν τους ναυαγούς. Κατόπιν, ελικόπτερο που απογειώθηκε από τη φρεγάτα TGC Barbaros πραγματοποίησε επίδειξη εναέριου ανεφοδιασμού και επίδειξη πτήσεως σε χαμηλό ύψος. Κατά τη 2^η φάση, πραγματοποιήθηκε επιχείρηση έρευνας και διάσωσης στην ορεινή περιοχή του όρους Dumanlı στη Μενεμένη της Σμύρνης. Συνολικά συμμετείχαν: από το πολεμικό ναυτικό 2 φρεγάτες και 1 ελικόπτερο, από την πολεμική αεροπορία 1 αεροσκάφος και 1 ελικόπτερο, από τη Διοίκηση Ασφαλείας Ακτών 2 σκάφη και 1 ελικόπτερο, από το στρατό ξηράς 1 ελικόπτερο και από τους *Bordo Bereli* 2 ελικόπτερα και μια ομάδα έρευνας-διάσωσης.

Αναφορικά με την αμφισβήτηση των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων από τους Τούρκους στην έρευνα και διάσωση, τονίζεται ότι τον Απρίλιο του 2011 η τουρκική Διοίκηση Ασφαλείας Ακτών δημοσίευσε την Ετήσια Έκθεση Δραστηριοτήτων της για το 2010, όπου στις σελίδες 7 και 11 παρουσιάζονται οι ακόλουθοι χάρτες αντίστοιχα, που απεικονίζουν την ελληνική περιοχή έρευνας και διάσωσης ως τουρκική.

Στις σελίδες 111, 112, 269 και 270 του βιβλίου του συντάκτη του παρόντος άρθρου με τίτλο: «*Η γεωπολιτική στρατηγική και η στρατιωτική ισχύς της Τουρκίας*», εκδόσεις Τουρική, γίνεται εκτενής αναφορά στις τουρκικές ασκήσεις έρευνας-διάσωσης, όπου αναγράφονται τα εξής: «...Οι ασκήσεις *Deniz Aslanı* και *Anadolu Yıldızı* είναι διακλαδικές ασκήσεις έρευνας και διάσωσης μεσαίας κλίμακας, οι οποίες σχεδιάζονται από το τουρκικό Γενικό Επιτελείο Ενόπλων Δυνάμεων και συμμετέχουν μονάδες των χερσαίων, ναυτικών, αεροπορικών δυνάμεων, μονάδες της Στρατοχωροφυλακής, της Διοίκησης Ασφαλείας Ακτών, της Διοίκησης Ειδικών Δυνάμεων του τουρκικού Γενικού Επιτελείου (*Bordo Bereli*) και το Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης του υφυπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, το οποίο υπάγεται στην πρωθυπουργία... Σκοπός των παραπάνω ασκήσεων είναι η βελτίωση των δυνατοτήτων διεξαγωγής επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης, η δοκιμή του συστήματος διοίκησης και έλεγχου έρευνας και διάσωσης και ο εντοπισμός των πιθανών προβλημάτων που θα διαπιστωθούν. Τα επεισόδια του σεναρίου των ασκήσεων αποσκοπούν αφενός στο να βελτιωθεί η εκπαίδευση που εφαρμόζεται σε όλα τα στοιχεία που συμμετέχουν, αφετέρου στην ενημέρωση της διεθνούς κοινής γνώμης και των σχετικών οργανισμών για τις δυνατότητες που έχει η Τουρκία στην έρευνα και διάσωση...»

Από το 2006 και μετά, οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις διεξάγουν κάθε χρόνο ασκήσεις έρευνας και διάσωσης στις ίδιες περιοχές και με τις ίδιες δυνάμεις. Επισημαίνεται δε, ότι σε όλες τις επίσημες ανακοινώσεις τους, την περιοχή μεταξύ Μυτιλήνης και Χίου την αποκαλούν ως περιοχή έρευνας-διάσωσης της Τουρκίας. Πέραν των παραπάνω, τονίζεται ότι οι Τούρκοι έχουν δώσει

ιδιαίτερη βαρύτητα στους φορείς παροχής ιατρικών υπηρεσιών κατά μήκος όλων των δυτικών παραλίων, με σκοπό την παράλληλη προβολή της υγειονομικής υποστήριξης που μπορούν να παρέχουν στις επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός, ότι η έρευνα και διάσωση αποτελεί ένα πολύ κρίσιμο τομέα, δεδομένου ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος για τη δημιουργία θερμού επεισοδίου και γενίκευσης της κρίσης, κρίνεται σκόπιμο να γίνει μια τελική επισήμανση: Η Τουρκία εκμεταλλευόμενη τα πλεονεκτήματα της γεωγραφικής θέσης, της γεωστρατηγικής αξίας και της βαρύτητας που έχει στην Ανατολική Μεσόγειο επιδιώκει να διευρύνει το πεδίο της πολιτικής, στρατιωτικής και οικονομικής επιρροής της στις θαλάσσιες οδούς και να επιβάλλει το ρόλο που αυτή επιθυμεί. Κατόπιν τούτου οι Τούρκοι δεν πρόκειται ποτέ να υπογράψουν καμία συμφωνία που δεν θα συνάδει πλήρως με τα συμφέροντά τους, ενώ η τήρηση αποφασιστικών πολιτικών εκ μέρους των, που θα στηρίζονται στην αποτροπή, πρέπει να θεωρείται δεδομένη.